

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 364.

Tolvte Session.

86de Møde.

Løvedagen den 19de Januar Kl. 7 Aften.

(Fortsat.)

Bligen-Sinecke (forts.): Den offentlige Befordring skeer her i Landet med stor Langsomhed, men ifald det blev nødvendigt, ifald vor Cultur og Udvikling førte det med sig, at Befordringen skete langt hurtigere, saa vilde de Heste, vi have her i Landet, kunne præstere den næsten dobbelt saa hurtigt, for det Første derved, at man fødte stærkere, pleiede Hestene bedre, men navnlig derved, at man gjorde Stationerne kortere. Med Hensyn til det muligt Ansælgende i, at den offentlige Befordring skeer hurtigere, er der derfor heller ikke nogen Opfordring for Staten til at anvende store Capitaler paa at faae en Forandring tilveiebragt i Hesteavl. Umblertid er det jo ganske vist, at jo bedre Beseffenheden er af de Dyr, der blive opdrættede, desto nyttigere for Indvaanerne er de, og derfor skal jeg heller ikke have Noget imod, at der fra Statens Side anvendes Noget til Forbedring af Beseffenheden af de Heste, der opdrættes i Landet. Men Spørgsmaalet er da: hvorledes Staten hensigtsmæssigt skal yde en saadan Understøttelse. Der er to Veie at gaa; den directe og den saakaldte indirecte, og Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal vælge den ene eller den anden, har næsten i alle Lande været Gjenstand for forskjellige Betragtninger. I Frankrig er der nylig sket Underfølgelser i denne Retning; der har været nedsat Commissioner i saa Henseende, og jeg

har nylig haft Leilighed til at underrette mig om, til hvilket Resultat man der er kommet. Stemmerne have der deelt sig, der har været ligesaa Mange for den directe som for den indirecte Maade, og der laber sig lige overmaade Meget for begge. Den Maade, directe ved Landstutterier at paavirke Hesteavl, er jo den, vi hidtil have fulgt, men efter hvad Fleertallet af Udvalget har faaet Anledning til at udtale, og efter hvad jeg troer at have erfaret, er der her i Landet kommet en Opinion tilføede med Landstutteriet, væsentligt foranlediget ved den Maade, hvorpaa det er bestyret, og navnlig ved de Indkjøb, der have fundet Sted. Med en saadan Institution som Landstutteriet gaaer det som med Agerbruget ved en Gaard; kommer der en Forvalter, en Bestyrer, som driver og bestyrer den slet, saa faaer ikke blot Manden, men ogsaa selve Eiendommen Opinionen imod sig, og noget Eignende er indtraadt med Landstutteriet. Tilliden til det er i høj Grad svækket, hvilket viser sig derved, at Søgningen til det Aar for Aar er aftagen, og under Indtrykket heraf vil Skaden, selv om man var saa heldig i Aar eller til næste Aar at gjøre nogle gode Indkjøb, ikke kunne oprettes, thi Tilliden vilde ikke hurtigt komme tilbage. Dette er en af de Grunde, hvorfor det er ønskeligt at gaae over til et System, der har mere Tillid, og der frembyder sig da Præmiehestemet, idet man af Statskassen nemlig kan give de tilstedeværende Landboforeninger Bidrag til Præmier, som de selv uddeler. Gaaer man nu over hertil og altsaa overlader Husdyravl til den private Industri med den Understøttelse, som jeg her har om-